

**КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ІНСТИТУТ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Кафедра менеджменту, міжнародної економіки та туризму,

ЧЕІ КНТЕУ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КІЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

**«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ»**

**Освітньо-професійна програма
«Менеджмент»**

Освітній ступінь	бакалавр / <i>bachelor</i>
Галузь знань	07 Управління та адміністрування / <i>Management and administration</i>
Спеціальність	Менеджмент
Спеціалізація	Управління бізнесом
Вид дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна /заочна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	2
Кількість кредитів / годин	6 /180
Мова викладання	Українська
Форма заключчного контролю	Екзамен

Лектор курсу: <i>(e-mail):</i>	Верстяк О.М. , к.е.н., доцент кафедри менеджменту, міжнародної економіки та туризму <i>oks1982@gmail.com</i>
Вимоги лектора:	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (в тому числі дистанційно, або у змішаній формі), не запізнюватися. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Виконувати та подавати вчасно практичні завдання. При пропуску лекційних занять з поважної причини лектором проводиться усна спілбесіда за темою.
Відповідальність лектора:	Головною метою лектора під час викладання дисципліни є створення комфортного та інтерактивного начально-комунікативного середовища. Протягом семестру заохочується тісне спілкування у формі діалогу, обміну думками та поглядами, конструктивна критика, емоційна співпраця та дискусій. <i>Ми вчимося разом, тому зворотній зв'язок надзвичайно важливий – ваші</i>

	<i>зауваження та побажання будуть обов'язково враховані і є особливо цінними! Ви можете залишати свої відгуки, а також брати участь в опитуванні в кінці семестру. А також розраховувати на швидкий та якісний зворотній зв'язок від лектора, покликаний підтримати ваше зростання як фахівців впродовж вивчення дисципліни.</i>
Види занять:	Лекції, практичні, самостійна робота.
Методи навчання:	Під час навчання можуть бути запропоновані практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, індивідуальні завдання, ділові ігри, майстер-класи, тести та інші інтерактивні методи навчання.
Форми навчання:	Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн-діяльність) Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації (графік консультацій за посиланням: http://chtein-kntei.cv.ua/ua/ktngrafik/)*.
Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:	Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, наявність та доступність мережі Інтернет). Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм/застосунків (сервери веб-конференцій: Zoom, Skype, Big Blue Button, Viber; ресурс дистанційного навчання Moodle; програмне забезпечення Google G Suite for Education (Hangouts Meet, Google Classroom).
Доступ до дисципліни:	Реєстрація студента на сервері дистанційного навчання Moodle відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Для реєстрації потрібно написати повідомлення на адресу dist@chtein-kntei.cv.ua , вказати П.І.Б., № групи та дисципліну, до якої потрібний доступ). Під час дистанційного навчання, або навчання у змішаній формі (лекції) заняття проводяться згідно розкладу (розклади занять: http://chtein-kntei.cv.ua/ua/calendar_study20_20/) за посиланням: https://bbb.chtein-kntei.cv.ua/b/olg-hvw-f4p на сервері веб-конференцій Big Blue Button, або за попередньою домовленістю лектора зі студентами на іншому сервері конференцій.

*

Контактні години – передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії; онлайн-діяльність – передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародні економічні відносини», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідними освітньо-професійними програмами: спрямована на формування у студентів *інтегральної компетентності*, а саме здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання і в господарській діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальних та поведінкових наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, також досягнення загальних (демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства; демонструвати навички виявлення проблем та обґрутування управлінських

рішень; демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи; мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу *суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу*; демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним) *та фахових* (Здатність визначати та описувати характеристики *суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу*; Здатність аналізувати результати діяльності *суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу*, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань; Здатність аналізувати й структурувати проблеми *суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу*, формувати обґрунтовані рішення; Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності) *компетентностей* випускника.

<p><i>Що є предметом вивчення дисципліни та яка її мета?</i></p>	<p>Предметом вивчення дисципліни є система міжнародних економічних відносин, що складаються між національними економіками країн світу в умовах глобалізації. Метою вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є надання фундаментальних теоретичних знань і набуття практичних навичок з питань загальних закономірностей розвитку міжнародної економіки та вивчені особливостей основних форм міжнародних економічних відносин.</p>
<p><i>Які цілі вивчення дисципліни?</i></p>	<p>Завданням (навчальними цілями) вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є надання студентам ґрунтовних знань в області аналізу економічної інформації, вмінню приймати практичні рішення у процесі міжнародної економічної діяльності.</p>
<p><i>Які результати навчання за дисципліною?</i></p>	<p>Після проходження курсу ви будете знати: процеси міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; особливості формування і удосконалення сучасних МЕВ; основні причини та вектори інтеграційних процесів у світі; особливості міжнародної економічної політики України.</p> <p>Вміти вільно аналізувати основні торгівельні потоки, форми і методи зовнішньої торгівлі, торгівельний і платіжний баланси та їх структуру; вільно працювати з офісними додатками <i>Microsoft Word</i>, <i>Microsoft Excel</i>, <i>Microsoft PowerPoint</i> та мережею <i>Internet</i>.</p>
<p><i>осягнення яких програмних результатів</i></p>	<p>P7. Виявляти навички організаційного проектування <i>суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу</i>.</p> <p>P15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.</p>

забезпечує навчальна дисципліна?	Р16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. Р17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера. Р20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. Р21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності
---	---

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВИДИ ЗАНЯТЬ (згідно розкладу)	ФОРМИ НАВЧАННЯ*	
	Контактні години	Онлайн діяльність
	<i>Методи навчання</i>	
Лекції <i>(попередня підготовка, подача нової інформації, тренування).</i>	Попереднє опитування; ознайомлення або повторення термінології; очна лекція; презентація нового матеріалу; пошук відповідей на питання; обговорення кейсів, діалог з групою.	Ознайомлення або повторення термінології, необхідної для роботи з темою; демонстрація короткої промовідео/аудіо інфографіки; відеозапис, аудіо запис; тексти; відео конференція, робота з кейсами в режимі відео конференції.
Практичні <i>(тренування, практична робота, оцінювання, рефлексія).</i>	Обговорення; дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань; ділові ігри; кейси; усне опитування; виконання практичного завдання; діалог, короткі усні / письмові відповіді на питання; тестування.	Питання для самоперевірки; обговорення (чат, форум); виконання інтерактивних практичних вправ; робота з кейсами; пошук відповідей на питання; індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проект, відеозапис тощо); перегляд фільмів, відеоматеріалів; автоматизоване тестування, усна відповідь (відеозапис) виконання практичного завдання письмова робота.

Самостійна робота (оцінювання, рефлексія, зворотній зв'язок).	Групові та індивідуальні консультації, коментарі, запитання та відповіді під час заняття від викладача; демонстрація мультимедійних презентацій; тестування.	Підготовка мультимедійних презентацій, відповіді на питання, що виносяться на самостійне опрацювання, автоматизовані тести для самоконтролю; чат, форум, опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем завдання.
Підсумковий модульний контроль	Письмове завдання, письмові відповіді на питання; тестування.	Письмове завдання, письмові відповіді на питання з фото, або відео фіксацією; автоматизовані тести.
Підсумковий контроль – екзамен		

*Враховано рекомендації МОН щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchashvitsa/2020/zmyshene%20navchannya/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів. Екзамен проводиться згідно з розробленими та затвердженими билетами, або у формі підсумкового тестування. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відміно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Перескладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну у порядку передбаченому «Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ КНТЕУ», з яким можна ознайомитись за посиланням: <http://chtei-knteu.cv.ua/ru/index/>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Студент повинен дотримуватися «Кодексу честі студента ЧТЕІ КНТЕУ» (<http://chtei-knteu.cv.ua/ru/index/>) та «Кодексу академічної добродетелі ЧТЕІ КНТЕУ» (<http://chtei-knteu.cv.ua/ru/index/>): виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводитися до співробітників директорату ЧТЕІ КНТЕУ.

Дотримання академічної добросердісті здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Лук'яненко Д. Г., Поручник А.М., Столлярчук Я.М. Міжнародна економіка: підручник . К. : КНЕУ, 2014. 762 с.
2. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2013. 256с.
3. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
4. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Ю.Г. Козак, М.А. Заєць, Н.В. Притула, О.М. Коваленко та ін. Одеса: ПЛУТОН , 2016. 352 с.
5. Патика Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2013. 560 с.
6. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. І.М. Школи. 2-е вид., перероб. і доп. Чернівці: Книги-XXI, 2007. 544 с.

Додатковий

7. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 249 с.
8. Рамберг Я. Міжнародні комерційні трансакції : пер. з англ. К. : ЗЕД, 2012. 624 с.
9. Дугінець Г. В. Глобальні ланцюги вартості: монографія . Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 412 с..
10. Зовнішня торгівля України: ХХІ століття : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 600 с.
11. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. 8-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2011. 470 с.
12. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник . Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.
13. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / Т.В. Шталь та ін. Харків : Форт, 2015. 364 с.
14. Міжнародна економіка: підручник: в 2 ч. / за ред. А.А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2014. Ч!. 564 с.; Ч.2. 324 с.
15. Транскордонне співробітництво: монографія / за ред. І.М. Школи, О.В. Бабінської. Чернівці: Прут, 2012. 456 с.

16. Зінченко В.В. *Глобалізація і глобалістика: навчальний посібник*. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 428 с.
17. Міжнародна економіка: навчальний посібник / С.В. Фомішин та ін.; за ред.. С.В. Фомішина. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 446 с.
18. Міжнародні організації: навчальний посібник / за ред.. О.С. Кучика. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 749 с.
19. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / О.Б. Чернега та ін.; за ред. О.Б. Чернеги. Львів: Магнолія 2006, 2012. 544 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ЧТЕІ КНТЕУ

З ОП «Менеджмент» ОС бакалавр, детальніше можна ознайомитись за посиланням: <http://chtei-knteu.cv.ua/ua/ktm/>

**СИЛАБУС ЗА ЗМІСТОМ ПОВНІСТЮ ВІДПОВІДАЄ РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ
ДИСЦИПЛІНИ**

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин (дenna/заочна)					Оцінювання, бали (мін.- макс.)	Форми контролю		
	Усього годин	з них							
		лекцій	практичні заняття	самостійна робота студентів					
I	2	3	4	5	6	7			
Тема 1. Міжнародні економічні відносини як наука як навчальна дисципліна Предмет і завдання курсу «Міжнародні економічні відносини». Сутність, об'єкти, суб'єкти і рівні розвитку МЕВ. Значення міжнародних економічних відносин. Економічний зміст МЕВ. Основні економічні закони і принципи розвитку МЕВ та світового господарства. Еволюція розвитку МЕВ. Значення міжнародного порядку у системі МЕВ.	20/23	2/1	1/1	17/21	6 -10				
Тема 2. Міжнародні економічні відносини у світовій економічній системі Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.	21/22	3/-	1/1	17/21	6-10				
Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн – суб'єктів світового господарства. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.							Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести.		

Соціально-економічний принципи систематизації країн світу.					
Тема 3. Середовище міжнародних економічних відносин Поняття середовища МЕВ, його структура й особливості. Природно-географічне середовище, основні його складові впливу на розвитку МЕВ. Економічне середовище функціонування МЕВ, стан ринкових відносин країн і особливості їх розвитку. Економічні регулятори МЕВ. Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні. Центробіжні тенденції в МЕВ. Роль міжнародних рейтингів в оцінці стану економічного середовища. Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики і економіки в МЕВ. Політичні інтереси країн і регіонів. Політична стабільність і політичні ризики. Правові регулятори МЕВ. Соціально-культурне середовище і його значення в розвитку МЕВ. Інфраструктура сучасних МЕВ. Роль транспорту й інформаційно-комунікаційних систем у розвитку МЕВ.	23/22	4/1	2/1	17/20	6-10
Тема 4. Еволюція теорії міжнародної економіки Теорія розміру країн. Показники вимірювання розміру країн. Характеристики малих країн. «Нова теорія торгівлі» Пола Кругмана. Ефект масштабу. Міжнародна конкуренція. Конкурентоспроможність. Конкурентні переваги. Теорія конкурентних переваг Майкла Портера. «Діамант» Портера.	24/23	4/1	2/1	18/21	6-10
Тема 5. Міжнародні фінансово-кредитні відносини Суть міжнародних фінансово-кредитних відносин. Підприємницький і позичковий капітал. Суть і причини експорту капіталу. Цілі та форми експорту та імпорту капіталу. Прямі і портфельні закордонні інвестиції. Масштаби, структура і динаміка міжнародного руху капіталів. Основні напрямки міжнародного кредитування. Міжнародна економічна допомога. Іноземні інвестиції: користь і проблеми.					
Тема 6. Міжнародні трудові відносини Суть міжнародних трудових відносин. Суть і структура світового ринку трудових ресурсів. Причини формування надлишку робочої сили в деяких країнах чи регіонах. Причини дефіциту трудових ресурсів в певних країнах.	24/21	4/-	2/1	18/20	6-10

Практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, ділові ігри, тести.

Особливості динаміки професійної структури та форм зайнятості економічно активного населення країн світу.					
Ускладнення технологій як фактор зростання потреби в спеціалістах високої кваліфікації.					
Тема 7. Міжнародні науково-технічні відносини					
Світовий ринок технологій: суть і структура. Міжнародний технологічний обмін. Передумови розвитку міжнародного обміну технологіями. Особливості сучасного світового ринку технологій. Форми міжнародних некомерційних науково-технічних зв'язків. Міжнародне спільне проведення науково-технічних досліджень. Форми науковотехнічного співробітництва.	21/22	3/-	1/1	17/21	6-10
Міжнародні комерційні науково-технічні зв'язки. Ліцензійна торгівля технологіями між країнами. Промислове шпигунство. Інші форми технологічного обміну. Міжнародне регулювання передачі технологій. Паризька конвенція з охорони промислової власності. Європейська патентна організація. Всесвітня організація інтелектуальної власності.					
Тема 8. Міжнародні виробничі відносини					
Суть міжнародних виробничих відносин. Міжнародний поділ праці як основна умова існування і розвитку міжнародного виробничого співробітництва. Діалектичне співвідношення міжнародної спеціалізації виробництва і міжнародної кооперації виробництва. Основні форми і напрямки розвитку міжнародного виробничого співробітництва. Суть міжнародної спеціалізації виробництва (MCB).	23/23	4/1	2/1	17/21	6-10
Структура MCB. Міжгалузева міжнародна спеціалізація. Внутрігальузева міжнародна спеціалізація. Formи та види внутрігальузової міжнародної спеціалізації. Територіальний аспект вивчення системи MCB. Вертикальний розтин системи MCB. Основні показники міжнародної спеціалізації країни, регіону, галузі. Коефіцієнт відносної експортної спеціалізації. Експортна квота. Значення MCB в розвитку світового господарства.					
Суть міжнародної виробничої кооперації (MBK). Основні ознаки MBK. Класифікація MBK. Основні методи налагодження MBK. Розробка і виконання спільних програм. Підрядне кооперування. Спільне виробництво. Договірна спеціалізація. Інтегративне кооперування.					
Тема 9. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин					

Практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, індивідуальні завдання, тести.

<p>Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. Міжнародна торгівля як форма МЕВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі. Зміни в товарній структурі МТ. Стандартизація товарів на світовому ринку.</p> <p>Монополізація світової торгівлі. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку, їх особливості.</p> <p>Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Світова ціна, її ознаки.</p> <p>Види і форми МТ. Зустрічна торгівля. Міжнародні торги (тендери). Міжнародні ярмарки і виставки. Міжнародні аукціони. Особливості біржової торгівлі, її еволюція, організація і функції. Біржові товари. Найбільші міжнародні товарні біржі, їх вплив на міжнародну торгівлю. Види біржових угод. Консигнаційна торгівля.</p> <p>Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі. Лібералізація зовнішньої торгівлі – загальна проблема сучасних МЕВ.</p> <p>Засоби зовнішньоторговельної політики. Вияви дискримінації в МТ. Регіональне торговельне співробітництво.</p>						
<p>Тема 10. Міжнародна торгівля послугами</p> <p>Система міжнародних послуг. Світовий ринок послуг. Способи міжнародної торгівлі послугами. Сектори послуг згідно положення СОТ. Транспортні послуги. Туристичні послуги. Комерційні послуги. Інформаційні послуги. Освітні послуги. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.</p>						
<p>Тема 11. Міжнародні транспортні відносини</p> <p>Економічна природа міжнародних транспортних відносин. Особливості транспортної продукції. Фактори, що впливають на вибір транспорту при міжнародних перевезеннях. Структура перевізних операцій.</p> <p>Особливості морських перевезень. Структура вантажів, що перевозяться на водному транспорті. Форми міжнародного судноплавства. Специфіка річкових перевезень. Суть і структура міжнародного фрахтування. Коносамент.</p> <p>Специфіка здійснення залізничних перевезень. Організаційний аспект залізничних перевезень. Переваги та вади міжнародного автомобільного транспорту. Особливості міжнародного трубопровідного транспортування товарів. Специфіка здійснення міжнародних авіаперевезень.</p> <p>Схема використання експедиторських послуг.</p>						

<p>Структура міжнародних експедиторських послуг. Роль транспортно-експедиторських послуг у розвитку світового господарства.</p> <p>Міжнародні морські організації (IMO). Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО). Конвенція про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ). Конвенція про договір міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом.</p>					
<p>Тема 12. Міжнародні валютні відносини</p> <p>Поняття світової валютної системи. Міжнародні валютні відносини. Національні валютні системи. Світова валютна система. Еволюція світової валютної системи. Система «золотого стандарту». Конвертованість валюти. Міжнародна валютна ліквідність. Ямайська валютна система. Спеціальні права запозичення (СПЗ). Європейська валютна система. ЕКЮ. Валютний курс, його види і системи. Валютна політика і її завдання. Форми і методи регулювання валютної політики. Міжнародні валютно-кредитні і фінансові організації. Світовий банк. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Європейський банк реконструкції і розвитку.</p>					
<p>Тема 13. Транскордонне співробітництво та інтеграційні процеси у світовому господарстві</p> <p>Сутність поняття "транснаціональна корпорація". Схожості і відмінності між транснаціональними корпораціями (ТНК) і багатонаціональними (мультинаціональними) корпораціями (МНК). Причини виникнення ТНК. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій. Типи ТНК. ТНК як агент глобалізації світової економіки. Транснаціоналізація. Середовище функціонування транснаціональних корпорацій.</p>					
<p>Сутність міжнародної економічної інтеграції, її характеристики, цілі, учасники й організатори. Сучасні особливості процесів міжнародної економічної інтеграції. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції. Основні форми міжнародної економічної інтеграції. Рівні розвитку інтеграції. Передумови інтеграції країн. Етапи створення Європейського Союзу. Північноамериканська економічна інтеграція. Формування північноамериканської зони вільної торгівлі. Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Спільний ринок країн Південного конусу. Інтеграційні об'єднання Африки. Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Асоціація країн Південно-Східної Азії.</p>					
<p>Тема 14. Глобалізація та глобальні проблеми людства.</p> <p>Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. Причини формування глобалізаційних процесів. Позитивні і негативні</p>					

наслідки глобалізації. Антиглобалізм. Фінансова глобалізація. Ключові елементи фінансової революції. Класифікація глобальних проблем. Шляхи вирішення глобальних проблем.					
Тема 15. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.					
Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства і міжнародних економічних відносин. Передумови входження України до світового економічного простору. Проблеми економічної безпеки. Реалізація конкурентних переваг. Створення конкурентного середовища. Національні економічні інтереси України у сфері МЕВ. Головні напрями розвитку МЕВ: розвиток двосторонніх міжнародних відносин, розширення участі в європейському регіональному співробітництві, співробітництво в межах СНД. Членство в міжнародних організаціях. Приоритети України в регіональному співробітництві. Проблеми співробітництва з ЄС. Нові регіональні напрями зовнішньоекономічних зв'язків України.					
	22/22	4/-	1/1	17/21	6-10
Підсумковий модульний контроль	2/2	-	2/2	-	12-20
Разом	180/1 80	28/4	14/10	138/166	60-100
Підсумковий контроль – екзамен				60-100	Pисьмо ве завдан ня, тести

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Лук'яненко Д. Г., Поручник А.М., Столярчук Я.М. Міжнародна економіка: підручник . К. : КНЕУ, 2014. 762 с.
2. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2013. 256с.
3. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
4. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Ю.Г. Козак, М.А. Заєць, Н.В. Притула, О.М. Коваленко та ін. Одеса: ПЛУТОН , 2016. 352 с.
5. Патика Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2013. 560 с.
6. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. І.М. Школи. 2-е вид., перероб. і доп. Чернівці: Книги-XXI, 2007. 544 с.

Додатковий

7. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 249 с.
8. Рамберг Я. Міжнародні комерційні трансакції : пер. з англ. К. : ЗЕД, 2012. 624 с.
9. Дугінець Г. В. Глобальні ланцюги вартості: монографія . Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 412 с..

10. Зовнішня торгівля України: ХХІ століття : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 600 с.
11. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. 8-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2011. 470 с.
12. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник . Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.
13. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / Т.В. Шталь та ін. Харків : Форт, 2015. 364 с.
14. *Міжнародна економіка: підручник*: в 2 ч. / за ред. А.А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2014. Ч.1. 564 с.; Ч.2. 324 с.
15. Транскордонне співробітництво: монографія / за ред. І.М. Школи, О.В. Бабінської. Чернівці: Прут, 2012. 456 с.
16. Зінченко В.В. Глобалізація і глобалістика: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 428 с.
17. Міжнародна економіка: навчальний посібник / С.В. Фомішин та ін.; за ред.. С.В. Фомішина. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 446 с.
18. Міжнародні організації: навчальний посібник / за ред.. О.С. Кучика. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 749 с.
19. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / О.Б. Чернега та ін.; за ред. О.Б. Чернеги. Львів: Магнолія 2006, 2012. 544 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ЧТЕІ КНТЕУ